

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/45/2012
Identifikačné číslo spisu:	6011201137
Dátum vydania rozhodnutia:	16.10.2012
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:6011201137.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľa: T. C., nar. XX. M. XXXX, bytom G. L.. XXX/XX, XXX XX R., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu v konaní o invalidnom dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 04. apríla 2012 č. k. 21Sd/269/2011-22, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 04. apríla 2012 č. k. 21Sd/269/2011-22 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X z 02. septembra 2011 odporkyňa ako prvostupňový správny orgán postupom podľa § 73, § 112 ods. 4 a § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej v texte rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že

pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľa je podľa posudkového záveru posudkového lekára pobočky odporkyne určený vo výške 70 %,

posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa, ktorému zodpovedá percentuálne vyjadrenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, je obsahom pripojeného odborného posudku z 18. augusta 2011, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, a obsahuje podľa odporkyne všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli podkladom na vyhotovenie posudkového záveru o tom, že navrhovateľ je naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. s rovnakou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

3. Na základe uvedených skutočností odporkyňa uzavrela, že navrhovateľovi patrí invalidný dôchodok v nezmenenej sume.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

4. Proti hore citovanému rozhodnutiu odporkyne podal navrhovateľ opravný prostriedok z 03.10.2011 označený ako Žiadosť o preskúmanie rozhodnutia. V jeho stručnom obsahu sa domáhal preskúmania záveru, že jeho miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 70%.

5. Ďalej požadoval prihliadnuť na skutočnosť, že bol v nedávnej minulosti (03.10. do 23.09.2011) hospitalizovaný na internom oddelení v Zvolene s tým, že jeho zdravotný stav sa zhoršuje, bez pomoci príbuzných nie je schopný sa dostať na žiadne vyšetrenie, trpí značnými bolesťami a musí dodržiavať prísnu diétu.

6. Záverom svojho opravného prostriedku poukázal na to, že 52 krát daroval bezplatne krv, a preto je držiteľom zlatej Jánskeho plakety.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa preskúmal opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie odporkyne podľa § 2501 ods. 1 O.s.p., vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, administratívnym spisom navrhovateľa, stanoviskami účastníkov a na základe zisteného skutkového stavu mal súd preukázať, že navrhovateľ aktuálne nespĺňa zákonné podmienky pre zvýšenie miery poklesu zárobkovej činnosti, teda ani pre zvýšenie sumy invalidného dôchodku. Preto krajský súd napadnuté rozhodnutie odporkyne ako vecne správne a zákonné potvrdil tak, ako je vo výrokovej časti tohto rozsudku uvedené.

8. V svojom rozsudku krajský súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného v administratívnom spise. Podľa záverov posudkového lekára rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa sú duševné choroby a poruchy správania spôsobené užívaním psychoaktívnych látok (alkoholizmus) - ťažká forma. V zmysle kapitoly V, položka 7, písm. b) prílohy č. 4 k zákonu posudkový lekár následne určil 60 % mieru poklesu schopnosti zárobkovej činnosti navrhovateľa.

9. Krajský súd ďalej poukázal na to, že za iné zdravotné postihnutie navrhovateľa posudkový lekár označil choroby podporného a pohybového aparátu, dorzopatie, stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek s prejavmi nervového a svalového dráždenia, na základe čoho zvýšil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %. Z posudku podľa krajského súdu vyplýva, že navrhovateľ je naďalej v liečbe psychiatra, psychológa, neurológa a internistu.

10. Po podaní opravného prostriedku podľa krajského súdu posudkový lekár v ústredí odporkyne svoj posudkový záver nezmenil, hoci mal k dispozícii prepúšťaciu správu z hospitalizácie navrhovateľa na internom oddelení od 23.09.2011 do 28.09.2011. Z jeho posudku pre krajský súd vyplynulo, že psychické problémy navrhovateľa sú podmienené dlhodobým abúзом alkoholu, ktorý pretrvával napriek opakovaným ústavným liečeniam a pravidelným ambulantným kontrolám. Realizované CT mozgu potvrdilo zistenie ľahkej atrofie kôry mozgu. Dôvodom hore uvedenej hospitalizácie bol akútny zápal dýchacích ciest.

11. Nakoľko navrhovateľ na pojednávaní dňa 18.01.2012 predložil ďalšie odborné doklady o svojom zdravotnom stave, krajský súd požiadal posudkového lekára o doplnenie posudku. Z doplnenia posudku pre krajský súd vyplynulo, že posudkový lekár zotrváva na predchádzajúcich posudkových záveroch.

12. S odkazom na ustanovenia § 2501 ods. 1 a 2 O.s.p., ďalej § 71 a § 153 ods. 5 zák. č. 461/2003 Z.z.

krajský súd po vyhodnotení predložených lekárskeho posudkov dospel k záveru, že posudky sa opierajú o súčasné poznatky lekárskej vedy, netrpí rozporom a v konaní sa nevyskytli ani rozpory medzi závermi odborných vyšetrení a posudkových lekárov. Na základe uvedeného vyslovil krajský súd záver, že navrhovateľ aktuálne nespĺňa zákonné podmienky na zvýšenie sumy invalidného dôchodku.

Podľa § 71 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 71 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

III.

Odvolať navrhovateľa/stanoviská

A)

13. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 24.05.2012 (č. l. 26) proti rozsudku prvostupňového súdu navrhovateľ vyslovil nespokojnosť s výsledkom konania napriek tomu, že bol viackrát predvolaný na krajský súd a prešetrovaný jeho zdravotný stav.

14. Poukázal na to, že hoci má zlatú Jánskeho plaketu, tak sa k nemu, resp. na krajskom súde vhodne nesprávali. Ďalej navrhovateľ odkazoval na svoje špatné materiálne a finančné podmienky, nemožnosť vykonávať zárobkovú činnosť, a v naznačenom smere žiada od súdu, aby bol pochopený.

B)

15. Z vyjadrenia odporkyne zo dňa 11.06.2012 (č. l. 30) vyplýva, že dôvody uvedené navrhovateľom nepovažuje odporkyňa za relevantné. Posúdenie zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľa bolo vykonané v zmysle zák. č. 461/2004 Z.z., pričom navrhovateľ nevyslovil také skutočnosti, ktoré by záver v posudkoch spochybnil alebo vyvrátil.

16. Podľa odporkyne posudkoví lekári sociálneho poistenia vyhotovili logické a jednoznačné posudky, ktoré ozrejmujú dostatočne rozsah zdravotného poškodenia navrhovateľa.

17. Na základe uvedeného preto odporkyňa požadovala ako vecne správny potvrdiť rozsudok napadnutý odvolaním.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spoj. s § 250l ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) a po verejnej porade senátu jednomyselne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. potvrdil.

19. Najvyšší súd sa celkom stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených konajúcim správnym orgánom. Na druhej strane podstatou odvolania ako aj podaného opravného prostriedku, ktorou sa navrhovateľ domáha preskúmania rozhodnutia odporkyne, je právna/ skutková otázka, či jeho súčasné materiálno-finančné zabezpečenie nie je dostatočným dôvodom na prehodnotenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

20. Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

21. Najvyšší súd z priloženého spisu zistil, že krajský súd pri posudzovaní skutkového stavu (tzn. zdravotného stavu) riadne vychádzal z predloženej lekárskej dokumentácie (najmä lekárska správa z 08.03.2012) vrátane posudkov vypracovaných posudkovými lekármi na rôznych stupňoch riadenia odporkyne. Je nepochybné, že v uvedených lekárskech dokumentoch sa posudkový lekár sociálneho poistenia vysporiadal nielen s opisom zdravotného stavu ale aj s jeho právnymi dôsledkami a dopadmi na samotného navrhovateľa.

22. Taktiež z uvedenej lekárskej správy vyplýva skutočnosť, že navrhovateľ bol posudkovým lekárom poučený o jeho právach, zistenom zdravotnom stave, resp. upozornený na to, či predložil všetky mu dostupné dôkazy, aktuálne lekárske nálezy, čo potvrdil svojim podpisom ako účastník konania.

23. Na tomto mieste musí Najvyšší súd poukázať na ust. § 250i ods. 1 veta prvá v spojení s § 250j ods. 2 písm. b) a c) a § 250l ods. 2 O.s.p., podľa ktorých súdny prieskum rozhodnutia správneho orgánu bude smerovať k jeho zrušeniu iba vtedy, ak skutkový stav, ktorý mohol byť správnym orgánom (tzn. Sociálnou poisťovňou) zistený do vydania rozhodnutia, je v rozpore s obsahom spisov alebo bol zistený nedostatočne. Toto však v prejednávanej veci nenastalo. Podľa § 250i ods. 1 veta prvá O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 250j ods. 2 písm. O.s.p. súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správnenému orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby dospel k záveru, že

- b) zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, je v rozpore s obsahom spisov,
- c) zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci.

24. Avšak navrhovateľ svojou argumentáciou vyslovenou v odvolaní nespochybnil hodnovernosť skutkových zistení vykonaných posudkovým lekárom. Na základe týchto skutočností musí Najvyšší súd odmietnuť argumenty navrhovateľa ako nedôvodné.

Za súčasnej situácie preto krajský súd správne postupoval, ak označil postup a rozhodnutie odporkyne za vecne správne.

V.

25. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok navrhovateľa a stanoviska odporkyne Najvyšší súd s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

26. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p., podľa ktorého neúspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov tohto konania nevzniklo.

27. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávných vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).